

**[Ellisabeth Arnold]**

vi ikke også får taget fat på de forebyggende foranstaltninger. Og det er selvfølgelig uddannelsesproblemet, det er karriereproblemet, og det er hele problemet i forholdet til familierne. Der er et kønsopdelt uddannelsesmønster og et kønsopdelt karrieremønster.

Endelig er der også det problem, som flere har været inde på: det ekstra livsafsnit, de ekstra 20-25 år, kvinderne i vores tidsalder får forærende, fordi de er tidligere færdige med deres børn og bliver enker senere. Det vil sige, de får 20-25 år midt i deres liv, hvor de har en masse tid tilovers og stadig væk har mange muligheder for at uddanne sig og for at deltage i både det offentlige liv og i erhvervslivet.

Der ligger et stort ansvar på os som opinionsdannere og på fagbevægelsen og på alle andre, der deltager i samfundsdebatten, for at gøre dette ekstra livsafsnit til et positivt og et spændende og et udfordrende afsnit af en kvindes liv, sådan at det bliver en anden ungdom eller en ny udfordring og ikke bare begyndelsen til alderdommen eller en yngre stenalder.

De sidste foranstaltninger, jeg vil nævne, er nogle, der har været nævnt specielt af fru Lilli Gyldenkilde. Og det er sådan noget som forlænget barselorlov, forældreorlov og mere deltid. Det er udmærket med den slags foranstaltninger, men det er og bliver løsninger, som betyder, at man fejrer kvindearbejdsløsheden ind under gulvtæppet. Det afhjælper jo ikke det reelle problem: at der ikke er brug for disse kvinder på arbejdsmarkedet, som gerne vil være der.

Foranstaltninger, som tager sigte på bedre trivsel i familierne, må tages med det bestemte sigte, at det er derfor, vi giver f.eks. forlænget barselorlov, derfor vi giver forældreorlov, og derfor vi giver deltid. Det skal være af hensyn til familierne; det skal ikke være for, at vi bagefter kan rose os af, at nu har vi fået bragt tallene på kvindearbejdsløsheden ned.

Vi står nu her igen, for jeg ved ikke hvilken gang, og diskuterer ligeløn og kvindearbejdsløshed. Og jeg synes, det må være rigtigt, som de fleste andre har sagt, at vi har nogle gode lovgivningsinitiativer, og at vi har mange positive tiltag over for kvinderne, men der ligger altså nogle tunge byrder på arbejdsmarkedets parter og på kvinderne selv, og dem skal vi selvfølgelig hjælpe dem med at løfte. Men meget mere kan vi ikke gøre på nuværende tidspunkt.

(Kort bemærkning).

**Jytte Andersen (S):**

Jeg er egentlig meget enig langt hen ad vejen i det, fru Elisabeth Arnold sagde.

Når jeg alligevel tager ordet, er det, fordi jeg tror, man skal være meget varsom med følgende budskab: Kvinderne kan jo bare bruge lovgivningen, og de kan jo bare. . . .

Når jeg siger det, er det, fordi vi jo ved, at kvinderne sidder yderst på bænken, når der skal fyres folk, når der skal laves omlægninger i produktionsapparatet, og de har altså ikke det rygstød, som vi gerne ville have de skulle have. Det er baggrunden for min bemærkning om, at jeg tror, man skal være meget varsom med sådan nogle bemærkninger.

Naturligvis er det parterne – altså begge parterne – der er ansvarlige for den lovgivningsrealisering. Men jeg tror faktisk, at det spiller en utrolig stor rolle, hvilket politisk-psykologisk klima der er i Folketinget for denne sag og for vores forventninger, som skal formuleres klart og præcist, hvad jeg synes de er blevet i dag. Deres måde at håndtere deres forpligtelse på afhænger af, hvor klart vi formulerer vores forventninger til dem.

(Kort bemærkning).

**Lilli Gyldenkilde (SF):**

Det, der kalder mig op, var, at fru Elisabeth Arnold fra Det Radikale Venstre siger, at vi nu står og diskuterer spørgsmålet om kvindeløn og kvindearbejdsløshed for gud ved hvilken gang. Og det er korrekt. Vi har gjort det cirka en gang om året, og det ved jeg, fordi det meget ofte har været mig eller Socialdemokratiet, der har taget initiativet til det.

Men det er faktisk første gang – i hvert fald så lang tid, jeg kan huske – at vi tager spørgsmålet op fra den vinkel, vi gør i dag, nemlig i erkendelse af parternes store betydning i denne sag. I stedet for at blive afvist i folketingssalen med ordene, at det ikke er vores problem det her, men parternes, går vi alle sammen i dag – og det synes jeg altså er noget enestående – ind fra den side, at vi anbefaler parterne at tage hånd om det, fordi det er noget, vi her i Folketinget prioriterer meget højt, og det er vi fuldstændig enige om. Det er første gang, vi faktisk har en diskussion, hvor vi bagefter, samtlige partier og ministre, kan gå ud og sige: Vi har drøftet